

Inspraak Cosbo-Stad-Utrecht tijdens Raadsinformatiebijeenkomst d.d. 1-2-18 over de Armoedemonitor 2017

Een compliment voor het nieuwe u-pas bureau, voor het feit dat de gemeente zorgkosten laat opnemen in de MER, de SVB info gaat verstrekken aan ouderen met lage inkomens, de nieuwe CZV gepaard is gegaan met relatief weinig uitvallers en info meer en meer in begrijpelijke taal komt. En nu dan nog?

Volgens de Armoedemonitor leeft meer dan 25% van alle ouderen in Utrecht op een inkomen van minder dan 125% van het WSM. Een cijfer dat Cosbo ook zelf altijd noemde na een afleiding van andere cijfers. Bevestiging dus. We hebben het over 9000-10.000 ouderen.

Daarnaast geeft de Armoedemonitor aan dan 1:10 ouderen maximaal het WSM heeft. En dat zijn dus 3.500 ouderen die niet meer hebben dan de bijstand.

De Armoedemonitor concludeert dat méér risico bestaat op armoede bij bepaalde groepen, zoals ouderen en mensen met een niet-westerse achtergrond.

Opvallend was dat de financiële positie van ouderen in de MER van 2016 er relatief goed uit zag. Daar was de conclusie dat ouderen boven de streep uitkomen en geen extra aanvullingen nodig hebben.

Waar komen de verschillen tussen de Armoedemonitor en de MER vandaan?

1. De MER gaat uit van het minimum, dus niet van 125% van het WSM.
2. De MER gaat uit van een volledige AOW-uitkering en dus niet van een onvolledige AOW met aanvullingen als AIO of pensioen of helemaal geen aanvullingen want ook niet-gebruik van de AIO komt voor.
3. De MER heeft géén zorgkosten berekend als uitgaven van ouderen.
4. De MER gaat uit van theoretische mogelijkheden, houdt geen rekening met niet-gebruik. Bijvoorbeeld niet-gebruik van de AIO, de €100 euro op de U-pas, de CZV, de zorgkostenregeling.

De armoedemonitor concludeert: niet alleen ouderen zijn een risicogroep, maar ook migranten. Wat als je dus beide bent?!

De eerste generatie migranten wordt nu oud. Er zijn ongeveer 5000-6000 migranten ouderen. Zij kwamen pas naar Nederland toen ze al in de 20 waren en daarom heeft bijna niemand van hen een volledige AOW-uitkering. Een deel vult een onvolledige AOW aan met wat pensioen, een ander deel met bijstand. De 3500 ouderen die Utrecht kent op het absolute minimum of daaronder, zullen grofweg de eerste generatie migranten zijn.

Hun verdere financiële leefwereld:

2. Wij zien dat de 1^e generatie ouderen (Marokkanen, Turken, Surinamers) nog altijd financieel aan het bijdragen is voor een 1^e of 2^e graads familielid in het buitenland. Wat wij daar ook van vinden, dat is in die culturen een verplichting en leidt tot een nog lager besteedbaar inkomen.
3. Er komt nog veel analfabetisme en digibeet zijn voor bij migranten ouderen. Informatie wordt vaak in de Nederlandse taal gegeven, wat leidt tot een achterstand in aanvragen van financiële mogelijkheden.
4. Ouderen migranten zijn eerder chronisch ziek en hebben een lagere levensverwachting. Zorgkosten komen eerder voor en kunnen hoog oplopen.

5. Migranten ouderen hebben hun U-pas doorgaans alleen voor de CZV. Het aanbod is veruit Nederlands gericht. Oudere Turken, Marokkanen en Surinamers mijden eettafels (zelfs multiculturele) als niet zonder rund, varken of halal wordt gekookt. Het sportaanbod van de U-pas is niet afgestemd op oudere migranten met bv hoofddoekjes en wijze waarop migranten ouderen wél stapjes in sporten zetten (bv. vanuit fysio).

Dit alles legt een extra druk op de toch al kwetsbare financiële positie van migranten ouderen.

Aanbevelingen:

1. Laat in MER aparte berekening maken voor migranten ouderen met AIO.
2. Geef info over regelingen in de eigen taal voor deze generatie migranten.
3. Maak een u-pas aanbod nog creatiever ook geschikt voor migranten ouderen
4. Neem een rollator op in het de U-pas: waarom wel een fiets voor jeugd maar geen rollator voor ouderen?
5. Laat de SVB structureel info verstrekken aan AIO'ers.
6. Laat U-Centraal cursus levensgebeurtenis 'overlijden partner' in de eigen wijk in de eigen taal aanbieden.
7. Houd de zorgkostenregeling in stand en geef info in eigen taal via de SVB.

Bedenk kortom dat de praktijk weerbarstig is.

AANVULLEND:

- Oudere alleenstaanden vanaf 50 jaar hebben de hoogste relatieve huurlasten.
- Bo-Ex en STOK constateerden eind 2016 in een onderzoek dat een kwart van de mensen die ogenschijnlijk recht hebben op huurtoeslag, hier geen gebruik van maken.
- Er is een nieuwe doelgroep armen: Volkskrant meldt: 'Nederlander beleeft 'hongerjaren' tussen 63^e en 65^e: geen leeftijdsgroep kent zoveel armoede.'